

Paschen, dat is dus niet, dat het nu uit is met deze wereld, waarin gevloekt, gehaat, gevochten, vermoord wordt. Het is wel de verkondiging, dat dit het laatste niet is. Evenwel, dit laatste is dan tevens het einde der gemeene gratie. De strijd van de cultuur tegen deze wereld doet denken aan het koninkrijk, dat tegen zichzelf verdeeld is. Beëlzebul drijft duivelen uit. En alle deze dingen worden zoo moede. Maar Paaschdag van de Kerk is ook haar Rust-dag. Komt tot Hem, die vermoeid en beladen zijt; nu geeft Hij rust. De Schepping, die bij God aangenaam is en 'teewig bij Hem uithoudt in welbehagen, vond haar Adam, haar eersten mensch. Deze nu is het Hoofd der Kerk. In haar vergadering is het leven, dat van den dood gered is.

Aan den éenen kant staan de défaitisten, en klagen, dat de wereld zichzelf niet meer redden kan. Denken helpt niet meer; in bibliotheken en in tijdschriften liggen kostbare gedachten als goudstof verspreid, maar daarmee kan de mensch zich niet voeden. Wij hebben uit den menscheelijken geest en het menscheelijken vermogen alles naar boven geperst wat eruit viel te halen aan ideeën en krachten. Maar hulp heeft het niet gebracht. Het is ook zoo.

Aan den anderen kant staan de mannen van de daad; van het herboren zelfbewustzijn; van den wil tot de macht. Hun bloed bruist en eischt. Hun geest dorst naar de prestatie. Hun verwachting is van den beste onder hen, den sterkste. Tranen tellen ze niet. Hun doel heiligt de middelen. Het algemeen belang praevaleert. Zij geven de cultuur haar toekomst, welverzekerd.

Maar Christus is tot deze wereld niet teruggekeerd uit Zijn graf. Noch om Zijn Naam te geven voor de cultuurwaaier; noch om dien boven allen naam verheerlijken Naam te binden aan de cultuurbranie. Ze blijven er beide wel, totdat Hij de opstanding der dooden geeft uit het wereldgraf.

Wij zijn in deze wereld. Het is ons alle dagen veel te zwaar. Hoe lang, Heere? Intusschen weten wij, zonder dat wij het bedacht hebben: het is ons geopenbaard. Intusschen leven wij, zonder dat wij onszelf verzorgen: het wordt ons gegeven. Intusschen hebben wij moed, dien wij niet onszelf inspreken. God is ook met hen, die sterven gaan; sterven, in den naam van den Opgestane. En God is met hen, die leven moeten; leven om als christenen te groeien en vrucht te dragen op den akker dezer wereld.

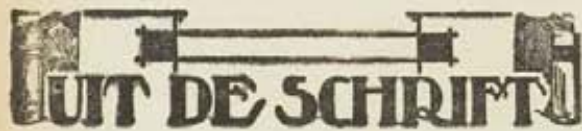
De levenden dringen naar het definitieve; naar den oogst; naar de zaligheid. Zij volgen den Eersteling. Zij leven in hope; en rekenen met al wat aan de vervulling der hope vooraf moet gaan: eerst de vruchtenrijping en daarna de sikkel.

Uit den Christus van Paschen leven, wil zeggen voor ons: leven in deze wereld; maar in onze noodzakelijke verbinding met allerlei factoren en vruchten der algemeene genade deze dingen ook zóó richten en schikken, dat dit ons werk bij zijn ondergang, die nu of ooit komt, sterven kan in den naam van den Verrezenen.

Wij stellen onzen nood en onzen levenswil veilig buiten de oude Schepping, zooals ze wordt gedragen door krachten der gemeene gratie; want de overwinning is in de nieuwe schepping, en haar krachten zijn die der bijzondere genade, gegeven in het Hoofd der Kerk. Veilig is slechts ons leven en onze actie, ons verminderen en achteruitgaan, ons floreeren en toenemen, in den Christus van het Paaschfeest.

W.

R. S.

Niet te veel vragen.

... zalig zijn zij, die niet zullen gezien hebben, en nochtans zullen geloofd hebben. Joh. 20:29 b.

Men heeft gezegd, dat de Heiland hier een levenswet formuleert voor de na Paschen nog komende eeuwen — niet zien en nochtans gelooven; alsof hier met Thomas een uitzondering gemaakt is, maar wij op zulk een uitzondering niet mogen rekenen; alsof dus voor Thomas de ergernis en dwaasheid van het evangelie door den Paaschvorst werd opgeheven en Thomas nu zien mocht, waar wij gelooven moeten. Het zou Thomas gemakkelijk gemaakt zijn, en daartegenover zou dan staan 't, zalig zijn zij', die het moeilijker hebben. En toch, is ooit voor iemand de ergernis en dwaasheid van het evangelie weggenomen geworden, is er iemand geweest — in dit geval Thomas b.v. — die niet behoeft te wandelen door geloof? Wij meenen van niet. En daarom mogen wij dezen kant niet uit met het woord van Christus, dat juist zoo speciaal gesproken werd. Immers dit woord van Christus is gesproken tot Thomas, die niet gedaan heeft, wat hij had moeten doen. Hij had moeten gelooven, toen de anderen hem zeiden, 'de Heere is waarlijk opgestaan', en voor dit zeggen 'bewijs' aanvoerden: 'wij hebben „gezien“ en „getast“'. Hij had uit hun woord en

uit hun bewijs moeten concludeeren, dan is deze Jezus van Nazareth, die mij de laatste dagen zoo veel gedachten-worsteling gekost heeft, ook waarlijk de Christus, en dan weet ik nu 't geheim ook: Hij is niet alleen waarachtig mensch, Hij is ook waarachtig God. Want wie uit de dooden kan opstaan, moet die niet hebben oneindige kracht, en wie heeft zulk een kracht dan God alleen? Zoo had Thomas het getuigenis der andere apostelen voor betrouwbaar moeten houden, moeten zeggen: „het is mij genoeg, meer dan genoeg, gij hebt voor mij gelast, voor mij gezien“! En dit nu heeft Thomas niet gedaan. En hij had voor zich zelf, voor zijn persoon, den eisch gesteld van te moeten zien.

En wie voor zich meer vraagt, dan hij ambtelijk te hooren krijgt, die vraagt te veel, en wie zulks doet op Gods feesten, die loopt gevaar zich te „ergeren“, terwijl het licht zoo groot en schoon is. En zoo gezien wordt het woord van Christus ook duidelijk: zalig zijn zij, die niet „gezien“ hebben, maar die op den feestdag der kerk, in de kerk zeggen: het woord is mij genoeg — het wordt mij ambtelijk gezegd en ambtelijk bewezen, dat Jezus uit de dooden is opgestaan, Zijn teekenen in de handen, en in de zijde zijn mij ambtelijk geverifieerd: nu weet ik dat deze Jezus van Nazareth is de Christus, de Zoon van God, nu weet ik, dat ik God „gezien“ heb door de oogen en handen der apostelen. Het is mij vandaag genoeg te weten, dat in Hem oneindige kracht is, nu wil ik Hem o zoo graag belijden als Levensvorst, als mijn Heere en mijn God.

Zalig zijn zij, die niet gezien hebben, die zich vandaag vrijwillig binden aan het ambtelijk gezag: zij houden Hem niet tegen om ten hemel te varen, zij houden Hem niet op om te komen tot den grooten dag der kerk, de justitie van allen tegelijk, zij verhinderen Hem niet, om in de nu komende eeuwen het werk te voltooien, dat Hij doen moet. Zij willen vrijwillig wachten op Zijn tijd, op Zijn uur; zij vragen niet te veel voor zichzelf, omdat zij weten, dat Hij nog anderen roepen moet, dat Hij moet hebben de groote schaar van Psalm 22. Want Hem „zien“, Hem „tasten“ willen, dat is Hem ophouden, dat is Hem tegenwerken, dat is Hem verhinderen in Zijn rechte ambtsbediening in deze wereld — want moet Hij nu niet vergaderen de kerk uit alle geslachten der wereld, alle geslachten — zal ik dan vandaag vragen, of ik Hem „zien“ mag, o neem, ik zal vandaag ootmoedig belijden, dat Hij door en in de bediening van Zijn Woord, waarin Hij mij gepredikt is als de gekruiste, en opgestane, krachtiglijk bewezen heeft te zijn de zoon van God!

En wie vandaag meer vraagt, dan hij ambtelijk ontvangt, zijn schuld is grooter dan die van Thomas. Wij zullen ons dan houden aan de orde van Gods feestdagen: eerst de glorie der verlossing, openbaar geworden in de glorie Zijner opstanding, dan de aanschouwing van den glorie-vollen Verlosser zelf op het glorie-uur der kerk — en wie zich aan deze orde houdt, zijn feestlied behoeft er vandaag niet minder om te zijn, want Zijn KRACHT is openbaar geworden op Paschen, Zijn KRACHT, waarmee Hij ons in de hemelen zet.

Zoo blijft de oude waarheid: het feest is voor wie gelooft, dat geldt voor Thomas, en voor mij.

Niet te veel vragen! Zalig zijn zij, die na elke preek, die hun inzicht geeft, de goede belijdenis afleggen: Heere, gij zijt het, de Christus, de Zone Gods, ik geloof nu, dat Gij zijt de EEUWIGE LEVENDE en dat Gij Uw volk het EEUWIGE LEVEN GEEFT!

Thomas, gij en ik, wij zullen Hem niet ophouden....

H.

v. d. B.

Onze archeeg. Paschen en „leiding“.

Wij staan weer voor het Paaschfeest. En onze gedachten groeten onzen Koning. Neen, niet „onze gedachten“, maar wij hebben Hem te groeten. Wij hebben nu achter Hem aan te gaan, en alzoo de „navolging van Christus“ te betrachten. — Navolging, dat wil niet zeggen: imitatie. Imitatie van Christus, wordt het woord strikt genomen, is altijd zonde, beeldendienst, afgoderij, en, in dit alles, het staan naar een onmogelijkheid. De navolging van Christus is niet imiteeren, maar volgen. Niet na-doen, maar na-loopen. Achter Hem aan gaan. Hem laten voorgaan; weten, dat Hij onze leidman is, en dienovereenkomstig handelen. Hij immers heeft door zijn lijden en sterven het recht verworven, vóórlop te gaan. En op Paaschfeest heeft Hij de daad van dat vooraangaan-als-onze-veldheer willen beginnen. „Jesus geht voran“.

Zoo laat Paschen Hem zien als onzen „Archeeg“. Dat woord is uit den bijbel genomen. Reeds vroeger spraken wij er over.¹⁾ Wij treffen het woord in Handelingen 3:15; 5:31; Hebr. 2:10; 10:2. Wie deze plaatsen nagaat, vindt duidelijk het beeld van dezen „Archeeg“, of Leider, uit het

1) Tegschen „Ja“ en „Neen“, over den Satan.

woord zelf geteekend. Christus heet in Handelingen 3:15 de Archeeg des levens: „Jesus geht voran“. Hij is: „ein bahnbrechender Führer zum Leben“ (Zahn). Wij hoeven slechts de vitaliteit ons te herinneren van hen, die in onze dagen het „principe“ van den „Führer“ prediken, de taak ons in te denken, die zij hem toeschrijven, en hun eigen bereidheid om hem te volgen in zijn apriori gehoopten en geloofden krijgs-gang, om met één slag te weten, hoe dit archeeg-begrip in elk geval precies het tegenovergestelde moet zijn van het ideaal van den quietist. Het nieuwste woordenboek op het Nieuwe Testament herinnert ons dan ook er aan, dat de naam „archeeg“ oorspronkelijk beteekent den „heros“, den held, den grooten eersten burger-vader, den stichter eener stad. De heros heeft de stad gesticht, en ook vaak haar naam bepaald. Zoo wordt hij haar beschermheer. In wijderen zin beteekent het woord „archeeg“ dan iemand, die als de eerste oorzaak, als de „Urheber“, de stichter, van een beweging, een werk, een strooming, te zien is. Men ziet hem als het opperhoofd van zulk een beweging, zulk een strooming; hij is de overste over zijn leger-van-soldaten. In de Septuagint, een grieksche vertaling van het Oude Testament, is de archeeg meestal de politieke of militaire leider, de generalissimus van een volk, of van een volksdeel. Hij leidt de anderen, gaat voorop in den strijd, en wordt zóó, d.w.z. in den konkreten krijgsveld dienst van elken nieuwen dag, naar de dag-orde van dien dag, voor hen, die hem na-volgen, ook tot het voorbeeld, dat zij zich voor oogen stellen. Hun voorbeeld in het voeren van den strijd, dien zij samen voeren, zij met hem, zij, achter hem aan. Neen, de soldaten probeeren niet hem te imiteeren; den weg, waarlangs hij hun generaal werd, betreden zij niet; en in den oorlog gaat geen enkel goed soldaat zich aanstellen, als ware hij generaal. Zulk een imitatie ware revolutie; achter haar aan komt de zuiverste anarchie. Maar zij volgen hem na in zijn overgave aan de groote zaak. In zijn altijd daarvoor strijden, in zijn nimmer onderlaten van den strijd.

Wordt nu, met al deze feiten voor oogen Handelingen 3:15 gelezen, dan wordt duidelijk, wat met dien „archeeg des levens“ wordt bedoeld: en ook met zijn „leiding“: door Zijn opwekking, Zijn opstanding uit de dooden heeft Christus aan Zijn geloovigen de zekerheid gegeven, dat zij deelen zullen in de heerlijkheid van hun „heros“ Jezus Christus. Hun Koning voert ze aan, en voert ze daarin op in Zijn heerlijkheid. Zoo ongeveer ook wordt het bedoeld in Handelingen 5:31, waar Christus genoemd wordt als degene, dien God verhoogd heeft tot een archeeg-en-zaligmaker. En in het licht van deze opmerkingen zie men ook Hebr. 2:10 en 12:2. Christus, aldus 2:10, is Archeeg-der-behoudenis, der redding. Daar is weer, volgens Kittel, de Paaschgedachte in uitgesproken: vele broeders voert Hij, leidt Hij tot de heerlijkheid, tot het licht. Hij heeft dat gedaan, en is er aan begonnen, door Zijn gang naar het kruis, en Zijn opstijging van daaruit in de heerlijkheid. Prof. Grosheide vertaalt in deze plaats het woord „archeeg“ bij voorkeur als „bewerker“: bewerker der zaligheid. Maar ook hij houdt vol, dat de schrijver hier het oog heeft op het proces van de heilshistorie. Wanneer toch in datzelfde vers gezegd wordt, dat Christus velen tot de zaligheid leidt, dan wordt door Prof. Grosheide daaronder verstaan, dat hij ze brengt tot het hoogtepunt, tot het doel. Hij verhoogt hen daarin. Juist in Zijn hoedanigheid van archeeg brengt Christus de Zijnen tot het hoogtepunt-der-behoudenis. In Hebr. 12:2 wordt Jezus dan weer archeeg genoemd, in zooverre als Hij als onze „Adam“ God geloofd heeft, en aan dit geloof Zijn concrete openbarings- en heilshistorische „verwerklikking“ gegeven heeft (Kittel). Prof. Grosheide vertaalt hier het woord „archeeg“ weer als leidman, voorganger. En hij merkt op, dat Jezus het geloof standvastig heeft volgehouden. In dit volhardend vasthouden is Hij voorgegaan. „Hij bereikte het hoogtepunt“.

Zoo is in dezen titel „archeeg“ de Paascheerlijkheid van Christus volheerlijk uitgebeeld. En tevens is in dezen Hem gegeven eertitel het begrip „leiding“ verduidelijkt. „Leiden“ wil zeggen: vooraangaan. Vooraangaan in den door de heils- en openbaringsgeschiedenis gelegden en gewezen weg. „Geleid worden“ is: dienst doen in het dien weg opgezonden leger; dienst doen achter Hem aan, naar de dagelijksche leger-orde.

* * *

Dat wij vandaag in dit Paaschnummer op deze dingen wijzen heeft zijn betekenis. Wij waren immers bezig, enkele dingen te zeggen naar aanleiding van het bekende geschrift van Ds Both: „Arbeiders in Zijn oogst“. Zooals reeds vroeger opgemerkt is: Ds Both zegt heel veel goede dingen, waarmee elk zich dadelijk vereenigen kan. Maar doordat hij zijn kritiek op bestaande toestanden, en zijn opwekkende heenwijzing naar wat bij anderen te aanschouwen is, wringt in het schema eener herhaalde vergelijking van kerk

en Oxfo-
van zijn
keurig
wromen
het ligt

Zoo is
velen ju-
meenen
zij spre-
leven.

Ds Bo-
vanden,
tingen,
nend is
hoofdstu-
heeft in
over de
kringen
gaan en
Jammer.
de daar-
schende
onrecht-
ningen,
schoone
beoorde-
eveneens
daarmee
Want D-
het dile-
steld; d-
meent b-
vijandig-
is dan d-
heeft de

Oj. k-
ten toer-
ex ungu-
Christus
kramp-
We mo-
„Het lev-
noodig.
t'ertijd
gebracht
stille tij-
in de
knoede-
t'stil zij-
door 't
schrijven
soms d-
en schan-
de hand-
plichten
aan mo-
doen, r-
zonde
hebbe
duide
geschrif-
persoon-
zijn en
leiding“
huns H-
moet „g-
over on-
(Gods)
onzen
vroush

Ds Bo-
zijn beel-
anders
cheeg“
sequent-
doeling
ten in c-
ik ver-
heeten
geloof
ford-gro-
de meth-
schreven
me, dat
de stem
achter
been-cir-
volgen v-
wie een
worden
moed v-
veeren-
rad“ in
zoo ern-
den doe-
kenmerk
zullen
zijn“ n-
alleen m-
Both h-
Gods, h-

2) Ook
zijn voor
het zich
gemeene
dellijk
3) Spat